

ΝΥΣΤΑΖΕΙ ΑΙΩΝΙΩΣ

Ἐς τῆς ὡμορφαις παντρεμμέναις

Ἀπόψε καί γῆες καί προγῆες καί αὔριον καί μεθαύριον, πάντοτε, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξαιρέσεως, ἐνωρίς ἐνωρίς, μέλις περατώσῃ τὸ συνήθως πλούσιον δεῖπνον, εὐρίσκειται νυσταγμένος. Οὐδὲν ἀποδιώκει τὴν τακτικὴν ὅσον καὶ αἰφνιδίαν ἐπιδρομὴν τοῦ ὕπνου. Γεγονότα χαρμύσυνα ἢ θλιβερά, μεταβολὴ βιωτικῆς διαίτης, ἐποχὴ παραλλάσσουσαι, οὐδὲν ἔπιπρᾶσαν τὴν μετὰ μαθηματικῆς ἀκριβείας καὶ θερησκευτικῆς αὐστηρότητος τήρησιν τοῦ προγράμματος. Ἐφαγε καλῶς, ἔπιε καλῆτερον, ἐκάπνισε ὀλίγον καὶ ἐνύσταξε—ὥρα γὰρ κατὰ τὸν χειμῶνα—8¹], τὸ θέρος. Κρούο ἢ ζέστη, ἀποκρηῆς ἢ σαρακοστή, γάμοι ἢ κηδεῖαι, πανηγύρεις ἢ πένθος, ἐκλογαί, διαδηλώσεις φωναί, θόρυβοι, δολοφονίαι, κουμπουριές, σεισμοὶ δὲν τὸν ἐκώλυσαν τὸ παράπαν τοῦ νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν αἰωνίαν ὡς τὴν νύσταν του, στερεότυπον ὡς τὴν περιβολὴν του, ξηρὰν ὡς τὴν μοσφὴν του, χαλαρὰν ὡς τὸ χάσμημά του, μονότονον ὡς τὴν φωνὴν του, φράσιν καὶ δὴ μὲ ἀπαίτησιν πωτοτυπίας τῆς σημασίας της: «Δὲν ξέρω πῶς νύσταξα ἀπόψε τόσο ἐνωρίς». Καὶ ἀντιπροσωπεύει ἐκεῖνο τὸ ἀπόψε τὸ παρελθόν, τὸ παρόν καὶ, ἀπὸ Θεοῦ ἐξαρτᾶται κατὰ πόσον—καὶ τὸ μέλλον τοῦ ἐγγάμου του βίου ἂν μὴ καὶ τοῦ πρῖν.

* *

Εἴκοσιν ἡμέραι ἀπὸ τοῦ γάμου των εἶχον παρελθεῖ, ὅτε διὰ πρώτην φοράν ἢ νεαρὰ καὶ ὠραία σύζυγος ἤκουσε τὴν φράσιν ταύτην ἀπὸ τοῦ χασμώμενου τοῦ συζύγου στόμα. Ἐκτοτε...

παρῆλλον μῆνες, παρῆλλον ἔτη, φοβοῦμαι ὅτι θὰ παρέλθωσιν πολ-
 λὰ ἀκόμη, καὶ μὲ ἐλαχίστων δευτερολέπτων ἀνακρίθειαν ἐκφεί-
 γει καθ' ἑσπέραν, ὡς τολύπη καπνοῦ ἀπὸ τὸ στόμα τεργιακλῆ, ἢ
 αὐτὴ φράσις ἀπὸ τοῦ εἰς ἐκδήλωσιν νύστας ἔκτοτε κουρδισθέντος
 στόματος τοῦ συζύγου.

Ἡδουπαθῆς καὶ εὐχάριστος ὄντως ἡ ἐπιθυμία πρὸς ὕπνον· τὰ
 νεῦρα βαθμηδὸν χαλαρούμενα ἐκλύουν· τὰ βλέφαρα περιπαθῶς
 καλύπτουν τοὺς κεκμηκότας ὀφθαλμούς· αἱ σκέψεις βραδυποροῦ-
 σαι μικρὸν κατὰ μικρὸν, σταματοῦν. Παρέχει βεβαίως ἀπόλαυ-
 σιν ἀλλὰ καθαρῶς ὑποκειμενικήν. Νυστάζεις—τόσο τὸ καλῆτε-
 ρον.—Κοιμήσου.

Ἄλλὰ: Νυστάζω ἐγὼ—Κοιμήσου σύ—τοῦτο εἶνε ἀπελπιστι-
 κόν. Καὶ ὁμως ἀπὸ τὴν νύσταν ταύτην τοῦ ἄλλου τὴν ἀντικει-
 μενικήν—βασανίζονται καὶ ταλαιπωροῦνται ἀδίκως χιλιάδες
 ἀθῶων, νέων, ὠραίων δυστυχῶς κατὰ κατηραμένην σύμπτωσιν,
 συμπαθεστάτων πλασμάτων.

Δὲν ἐπιμένω νὰ ἀποδείξω τὸ ἀκριβὲς καὶ ἀλάνθαστον τῆς στα-
 τιστικῆς μου—ὁ θέλων τὸ ἀμφισβητεῖ.—Οὔτε ἐπὶ ἀριθμῶν ἐρείδο-
 μι. Ἐκ συμπτώσεων ἢ ἔστιν ὅτε καὶ ἐξ ἐπιμόνου παρατηρή-
 σεως ἔφθασα εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἐπὶ 100 ὠραίων καὶ νεα-
 ροτάτων γυναικῶν 97 ἔχουσι συζύγους ὑπερβάντας τὴν μέσσην
 ἡλικίαν πρὸ πολλοῦ—ἅς μὴ ζηλεύσωσιν αἱ 97 τὴν εὐτυχίαν τῶν
 τριῶν—διότι καὶ ἡ ἐξαιρέσις αὕτη μετὰ δυσκολίας μεγάλης ἐτέθη
 πρὸς ἀποφυγὴν ἴσως καὶ τῆς μονοτονίας τοῦ κανόνος μου καὶ
 πρὸς ἐπιπλάστον ἀκρίθειαν ἣτις προσδίδει μείζονα εὐσέθειαν.—
 Ἐπὶ τέλους ἡ ἐξελεγχιστὴ τοῦ λογαριασμοῦ δὲν εἶνε πολὺ δυσχε-
 ρῆς.—Πλατεῖαι, ἵπποσιδηρόδρομοι, Φάληρα, ἄμαξαι, Κηφισίαι,
 περίπατοι, ἔξοχαί, θέατρα, συναυλίαι, συναθροίσεις ὅπως ὀλί-
 ποτε—ὅλα τὸ αὐτὸ θέαμα παρέχουσι.

Ξανθὴ ἢ μελαγχροινὴ, πάντοτε ὠραία, πολλάκις πραγματικὴ
 καλλονή, μὲ ὀφθαλμούς γαλανοὺς ἢ μαύρους ἢ κυανοὺς ἢ καστα-
 νοὺς, νέα ὅλη ζωὴ καὶ χάρι καὶ δροσιὰ καὶ εὐμορφία ἀφίνουσα
 νὰ ἀκούηται κατὰ τὴν διάβασιν τῆς ἐλαφροῦς, ἐλαφρότατος θροῦς
 παρισινής ἐσθῆτος, προσδίδων ἀκουσίως ῥίγος καὶ εἰς τὸν μᾶλλον
 ἀνάσθητον καὶ μεθυστικὴ ὄσμη, ἴρις ἢ ἐλιοτρόπ, ἀσυνειδήτως
 πολλάκις διὰ τοῦ ῥιπιδίου τῆς μόνον διαχέουσα περίξ τῆς τὸ
 ἄρωμα τῆς ἰδικῆς τῆς ἀτμοσφαιρας καταδεδικασμένον φεῦ—ὡ τῆς
 ἀρμονίας—νὰ συγκερασθῆ αυτομάτως—χωρὶς οὐδέποτε νὰ κατα-
 πνιγῆ—μὲ ἀναθυμιάσιν σκόνης καὶ καπνοῦ ταμπάκου—ἐκπει-
 πομένην παρὰ τὸ πλευρόν τῆς ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου τῆς συνοδοῦ.

Ἄν ἐβάδιζε μόνη—ἂν δὲν εἶχε συνοδόν.—Πλὴν ἔχει. Τὸν ἐκ-

λαμβάνεις σπανιώτερον ὡς πάππον, συχνά ὡς πατέρα ἢ ἑτεροθαλῆ πρωτότοκον ἀδελφόν, συνήθως πάσχοντα, πάντοτε διαμένοντα ἄλλου, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ καλλιεργοῦντα σταφίδα, ἢ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ διαπραγματευόμενον σπόγγους, καὶ εὐχεσθαι ἐνδομύχως χάριν τοῦ γοήτρου τῆς κλαισθησίας νὰ τὸν καλέσουν αἱ ὑποθέσεις του ὅθεν ἦλθε—νὰ φύγῃ ὀλοταχῶς καὶ ἄρῃ τὴν ἀπαισίαν ἀντίθεσιν.

Ἀντίθεσις — σειρά ἀντιθέσεων—ἄθροισμα, συμπλεγμα ἀντιθέσεων—Μορδορὲ καὶ Βιδέλο σκονισμένο—φουλάρ καὶ τσόχα χονδρῆ—μανδουλάκι λεπτούφαντον καὶ πετσέτα γραμμῆ κόκκινη, ἄτκισσον καὶ ταμπάκος — Ιοργνον ταταρούγα — ἄλυσίδα δύο δακτύλων πάχος. Καὶ μόνον αὐταί; καὶ ἄλλας πολλὰς 'ποῦ σὲ φέρουν εἰς ἀπορίαν: νὰ ἰδῇ κανεὶς ἢ νὰ μὴ ἰδῇ.

Ἄς εἶνε προτιμᾶς νὰ ἰδῇς παρατηρεῖς μάλιστα καὶ ἡ περιέργεια σὲ ὠθεῖ νὰ μάθῃς πλειότερα.

— Ἐρωτᾶς. Ποῖος εἶνε αὐτὸς ὁ γέρος 'ποῦ συνοδεύει ἐκείνη τὴν εὐμορφῆ;

— Ἀπάντησις. Σύζυγός της—ἀποτελέσμα· τὰ γάνεις.

— Μά . . . Αὐτός, αὐτῆς;

— Μάλιστα, αὐτὸς αὐτῆς.

Καὶ αὐτοὶ αὐτῶν. Διότι εἶνε πολλά, πάμπολλα, ὅλα σχεδὸν οὕτω εὖ ἠρμωσμένα ζεύγη — κατὰ τὴν κρίσιν τῶν ἐφημερίδων.

— Ὅταν ὁ κύριος ἐκουράσθη* ἀπὸ τὴν ζωὴν, ἠθέλησε νὰ ἔλθῃ εἰς γάμον.

— Ὅταν νυστάζῃ θέλει νὰ κοιμᾶται.

— Πταίει αὐτὸς ἂν τῷ ἔδωκαν νέαν σύζυγον;

— Πταίει αὐτὸς ἂν αὐτῇ δὲν νυστάζει;

Καὶ ἰδοὺ ὁ ἐγγαμος βίος. Ἴδοὺ ἡ πραγματοποίησις τῶν ὀνείρων τῆς κόρης. Ἡ ἱκανοποίησις τῆς ματαιοδοξίας τῆς γυναικός, τῆς κλαισθητικῆς ἀπολαύσεως τοῦ ἀνθρώπου.

— Πηγαίνετε εἰς τὸ θέατρον, Κυρία;

— Ὅχι, ὁ κύριος κουράζεται τὴν ἡμέραν—ἐργάζεται πολὺ ὁ κχυμένος — καὶ νυστάζει ἐνωρίς.

— Οἱ χοροὶ σᾶς ἀρέσουν; Αἱ συναυλίαι; Αἱ διασκεδάσεις;

— Ναι, πολὺ πολὺ, ἀλλ' ὁ κύριος νυστάζει — ἀπαντᾷ ἢ μᾶλλον εἰλικρινῆς καὶ μᾶλλον κηδομένη τῆς ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐκτιμήσεως τοῦ γούστου της.

Ἄλλῃ, δῆθεν πονηρότερα, θὰ ἀπαντήσῃ — Βαρύνομαι ἄλλῃ κουράζομαι — ἢ ζεσταίνομαι — ἢ κρυώνω· ἄλλῃ ἄλλα καὶ ὅλα ταῦτα τὰ ρήματα εἰς τὸ νεώτερον κοινωνικὸν λεξικὸν ἔχουσι τὴν σημασίαν: Ὁ κύριος νυστάζει . . .

Κατ' ὀξύμωρον ὁμως ἐντελῶς σχῆμα οὐχὶ σπανίως συναντᾷ τις καὶ τὴν νύκτα τοιαῦτα ὀξύμωρα ζεύγη.

Αἱ παρακλήσεις τῆς συζύγου, αἱ θωπεῖαι τῆς, ἡ ἐντροπή τοῦ κόσμου διὰ τὸν τυχόν φιλότιμον, τὸ αἰσθημα τῆς γενναιοφροσύνης διὰ τὸν ὑπερήφανον, ἐξαναγκάζουσι τὸν σύζυγον εἰς τὸ ἀπονενοημένον κίνημα νὰ ἐξέλθῃ τὴν νύκτα. Καὶ παραλαβὼν ἐπανωφόριον καὶ νύσταν, χελωνοβατῶν, ἐνθρονίζεται εἰς τὸ ἐδώλιον τοῦ θεάτρου ἢ εἰς τὴν καθέκλαν τῶν ὑπαίθριων καφφενείων συνοδοῦς ἄλλως τῆς λάλου συζύγου του.

Εἰς τὸ θέατρον κοιμᾶται. Τὸ ἀποδίδει εἰς τὴν μουσικὴν, ἂν ᾖνε μελόδραμα ἢ εἰς τὴν μονότονον φωνὴν τῶν ἠθοποιῶν, ἂν ᾖνε δοῦμα. Τοῦλάχιστον ἂν δὲν ὑπῆρχε διάλειμμα νὰ κόπῃ τὸ νῆμα . . . τοῦ ὕπνου του.

Ἐκείνη παρὰ τὸ πλευρόν του, ὑπὲρ ποτε χαρίεσσα ἐν τῇ ὥραίᾳ τῆς περιβολῆς, προσκολλᾷ τὰς διόπτρας εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ αὐτοὺς ἐναλλάξ ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ τῶν θεατῶν, λάθρα ὁμως μετ' ἀνησυχίας καὶ αἰδοῦς ὑποβλέπουσα τὸν κοιμώμενον σύζυγον, ὠθοῦσα ἐλαφρῶς διὰ τοῦ ἀγκῶνος ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος, κρούπουσα κατὰ τὸ δυνατόν αὐτὸν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν περιεργῶν, ἐνδομύχως ἀγωνιῶσα μὴ τὸν βαθὺν ὕπνον ἐπακολουθήσῃ ὁ ὑπογθόνιος τῶν ρογγαλητῶν ἤχος — εἰς ἔχρη καὶ αὐτὸ τὸ προτέρημα ὁ σύζυγος — ἢ κραυγὴ τις ἀλλόφρων, ἀποτέλεσμα τρομακτικοῦ ὀνείρου.

Ἡ παρὰστάσις ἐτελείωσεν. Ἐπανωφόρια εἰς ἐνέργειαν, ἐν αὐτῇ — δύο αὐτός — δικαιολογημένα ἄλλως τε ἐκ τῆς διπλῆς αἰσθήσεως τοῦ διπλοῦ ψύχους — τοῦ ψύχους τῆς ἀτμοσφαιρας, τοῦ ρίγους τοῦ μετὰ τὸν ὕπνον.

Βῆμα ταχύ. — Σιωπὴ πλήρης. — Οὔτε μία λέξις καὶ . . . σπῆτι. . . Ἡ σύζυγος οὐχὶ ἐνθουσιασμένη ἐκ τῆς ἐσπέρας, οὐχ ἤρτον μᾶλλον εὐχαριστημένη τῆς γῆς, ἰκανοποιημένη ὅτι ὁ κόσμος δὲν τὴν θεωρεῖ κατάκλειστον (γυναικεία ματαιότης καὶ αὐτὸ, βλέπετε) εὐχαριστεῖ τὸν σύζυγον ὅστις μ' ὄλον τὸν ὕπνον κάπως τὸ ἀπατεῖ αὐτὸ τὸ «εὐχαριστῶ».

— Εἰς τὸ Καφφενεῖον κοιμᾶται. — Τὸ ἀποδίδει εἰς τὴν δόξασιν τῆς νυκτός — εἰς τὸν μπάτην τοῦ Φαλήρου — εἰς τὸ παγωτόν, εἰς τὸ γλύκισμα.

Μετὰ τὸ «τί θὰ πάρωμεν ; » ὕπνος.

Καὶ μένει μόνη τῆς, ἡσυχος, μελαγχολικὴ, γεμβῆ ἢ νεαρὰ ὑπαρξίς, ἢ πλήρης ζωῆς καὶ εὐθυμίας. Μέχρις ὅτου ἐν ἀπελπισίᾳ προτείνει μόνη τῆς νὰ δώσουν πέρας εἰς τὴν διασκέδασιν.

— Εἰς νυκτερινὰς συναθροίσεις φιλικὰς — ὕπνος.

— Εἰς τὴν οἰκίαν των καὶ ὅταν ξένοι, παρθένοι τῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων, τύχῳσιν ἐκεῖ — ὕπνος.

— Ὅλα, ὅλα—θέατρα, διασκεδάσεις, χοροὺς, μουσικὰς συναυλίας, ἐρωτικὰ λόγια ἐκάλυψεν ἀνέκαθεν ἡ νύστα καὶ ὁ ὕπνος.

— Ὁ καυμένος κουράζεται πολὺ, λέγει μετὰ μελαγχολικοῦ μειδιάματος ἡ σύζυγος.

— Ἐργάζεται πολὺ! καὶ ποσάκις δὲν κατατρίβει ὅλην τὴν ἡμέραν διὰ μίαν παρτίδα σκάκι ἢ μίαν πολιτικὴν συζήτησιν.

Πλὴν τί ἄλλο δύναται νὰ εἴπῃ, ἀφ' οὗ εἶνε ὑπόχρεως νὰ ζῇ μετ' αὐτοῦ. Ὁ νόμος μὴ προβλέπων τοιοῦτους συνδέσμους δὲν ἔθεσεν ὡς λόγον διαζυγίου μαζῇ μὲ ἄλλους πολλοὺς, οὓς παρέλιπε, καὶ τὴν νύσταν τοῦ συζύγου!

ΚΑΙΝ

Ο ΜΟΝΑΧΟΣ

Τοῦ μοναχοῦ ὁ καιρὸς, καιρὸς χαμένος
ἢ φύσις δὲν τὸ θέλει καὶ φοικιάζει.
Ἐς τὸ μοναστήρι ἔρημος, κλεισμένος
δέεται μέρα-νύχτα κι' ἀπδιάζει.
Οὐτιδανὸς καὶ ζωντανὸς θαμμένος,
Ἐς τὸν κόσμον περιττός, ἐκεῖ μονάζει
ὁ διάλογος ἔς αὐτὸν ἐρωτευμένος
μπαίνει μεσ' ἔς τὸ κεῖλί του καὶ φωλιάζει,
τοῦ σβεῖ τὸ νοῦ καὶ τὴ καρδιά τοῦ κλεῖ,
κι' ἀνθρωπόμορφος χτῆνος τότε κάνει,
κι' ἀνθρωπο τοῦ Θεοῦ τότε καλεῖ
ἐνῶ τὴν ἀνθρωπιά ἀπ' αὐτόνε βγάνει,
Κι' ὁ μοναχὸς ποῦ δὲν τὸ νοιώθει διόλου
ζῇ ἔς τὴ μονὴ του μπαίγνιο τοῦ Διαόλου.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ